

No acostumo a anar gaire a missa, però l'altre dia m'hi vaig trobar i vaig al·lucinar. No sabia de certes coses. De fet, em vaig presentar a un enterrament, prou dolorós, en una parròquia dels voltants de Vic. Una dona jove, esposa i mare, una veritable llàstima. El seu fill petit encara havia pogut rebre la comunió en vida de la seva mare, tant a l'hospital, on va tenir lloc una íntima celebració, abans de tornar-hi a la mateixa parròquia amb els companys, que d'altra banda, amb els seus nou anys, varen voler acompanyar el seu amic en un moment tan fosc com aquell.

El moment al·lucinant va sobrevenir precisament a l'hora de la comunió. El mossèn s'encara al micro i, enlloc de dir que la gent vingui a combregar, doncs no, sinó que anuncia: «podeu seure!» Com seure? Però si s'ha d'anar a combregar! Els catòlics, quan van a missa, combreguen, reben el cos de Crist, sagrament de la resurrecció del Senyor. Doncs es veu que no, en aquella església practicaven una antiga heretgia europea del segle XVII, el jansenisme, que diu que «les coses santes pels sants» i com que de sants n'hi ha ben pocs, doncs au! tothom a seure i a veure qui s'atreveix a aixecar-se per rebre la comunió! Que potser es pensa que és sant?

He sentit alguna altra expressió, digna d'heretgia i en el mateix sentit en altres parròquies: «que vingui a combregar el qui estigui en estat de gràcia!» Què? A veure, és que potser l'estat de gràcia és alguna cosa que ve i que va depenent de l'estat d'ànim, posem pel cas? Tot plegat, per desanimar els fidels a rebre la medicina de salvació.

Al·lucinant, tot plegat. O sigui que la gent va a missa però se'ls desanima en algunes esglésies a rebre el principal, la comunió, la penyora de vida eterna, de felicitat i aliment per a la vida corrent.

Ah, però acabem de celebrar precisament Tots Sants, que ens recorda, entre d'altres coses, que tots els cristians, batejats oi tant, han rebut l'Esperit Sant que els converteix en sants, perquè porten en ells la petjada de la mateixa presència divina. L'apòstol Pau es refereix repetidament als membres de la comunitat cristiana, als quals anomena «el poble sant», siguin de Roma (Rm 15,25; 16,2), siguin d'Efes (Ef 1,1) o d'altres llocs (Jud 1,3). Per tant no anem tan desencaminats.

Sí, sí, ja sé que algú em dirà: «és que la gent no es confessa avui en dia!» Ok, però què té a veure amb rebre la comunió, sagrament principal de la vida quotidiana? Certament que l'Església demana que almenys els cristians es confessin una vegada a l'any i sempre que hagin comès un pecat mortal. Quins són aquests? Doncs els que diu Jesús, actuar contundentment en alguna d'aquestes matèries: «no matis, no cometis adulteri, no robis, no acuis ningú falsament, honra el pare i la mare» (Mt 19,18). En conseqüència, jo no puc pensar que els cristians que no combreguen és perquè siguin adúlter o hagin comès un assassinat, sinó més aviat perquè hi ha certa prèdica pastoral que anima a no rebre la comunió i, al contrari, a carregar la consciència.

Però la gent no és estúpida i quan sent segons quins missatges dels ministres de l'Església s'adonen de l'error, encara que no el sàpiguen formular i, més enllà, cauen en el descrèdit de la mateixa institució, acabant per abandonar-la, oblidar-la: no serveix, perquè no fa servei a la gent. Quants ministres de l'Església hi ha que no diuen res, que són insignificants socialment precisament perquè no tenen res per a dir, perquè no aporten res a la societat, al seu esdevenir, al seu patir o maldar per tirar endavant la vida, massa estressada.

Aquest mecanisme psicològic i espiritual el retrata a la perfecció la protagonista d'una novel·la d'enguany «Delatora» de Joyce Carol Oates, que narra de quina manera una noia se sent perseguida i assetjada de múltiples maneres. Arriba un moment en què experimenta l'autoexclusió de l'Església, amb un trencament que es revela definitiu, en el moment que es trobava, com jo, en un enterrament amb missa a la parròquia. Diu així:

«Havia oblidat que la missa comportava l'administració de la comunió i que jo en quedava exclosa en no trobar-me en estat de gràcia, perquè havien passat més de sis anys des de la meua última confessió. No, havia deixat de creure! No creia en res de tot allò. Li demanava a la meua mare què era el pecat i ella responia que coses dolentes que fas i que no has de fer. Ara em semblava que la missa catòlica era una cerimònia per a pidolar, més que res. La humanitat de genolls pidolant a Déu... què, exactament?»

La mentalitat creada per una expressió jansenista que demana no se sap quina mena de puresa a les persones, acaba allunyant-les de rebre els sagraments de salvació. Sense

tenir present que l'eucaristia és font i cim de la vida cristiana (LG 11) i que, per tant, quan el cristià acut a l'església, rep l'Evangelí i l'eucaristia, sense els quals no és res. Rebre la comunió, combregar, pot ser el primer pas per a una renovació de la vida espiritual i no un dret d'aquells que es creuen sants, com els fariseus, que «preparen càrregues pesades i insuportables i les posen a les espatlles dels altres, però ells no volen ni moure-les amb el dit» (Mt 23,4).

La vida cristiana consisteix en una crida al bé, a la felicitat i a la pau, descobrint en la fe la llum i la veritat. S'equivoca l'Església quan està més preocupada en mantenir la institució que no pas en anunciar l'Evangelí. S'equivoca quan pretén aguantar la paradeta amb treballadors estrangers més que no pas implicar la societat eclesial. S'equivoca quan bisbes i capellans es converteixen en funcionaris d'un servei públic, més que no pas en profetes d'un món més just, feliç i solidari. I aquesta equivocació s'acaba convertint en una altra heretgia, de la qual la gent no en vol saber res.

I és normal!